

Dnr 873/73

Dnr SAM 4236/73

1990/73

484/73

Rapporter över arkeologiska undersökningar
av Mörträskfyndet, Mörträsket, Lycksele sn,
Lappland.

1973.

hw. nr. 13737

Råd 422

Ek. karta 2216-7 a-b (Ly60)

15, 66, 168-170 sekans

373/73

Till Riksantikvarieämbetet

STOCKHOLM

Rapport över efterundersökning av lapskt fynd från Mörträsket,
Lycksjöle sn, Lappland

Med anledning av Statens Historiska Museums skrivelse av den 14 mars 1973 ang. rubr. fynd som inkommit till järnåldersavdelningen har Västerbottens museum efter underhandskontakt med antikvarie Gustaf Trotzig företagit besiktning och efterundersökning av fyndplatsen. Undersökningen utfördes den 17-18 juni av fil.lic. Inger Zachrisson och amanuens Bengt-Ake Jonasson på landsantikvariens uppdrag.

Vid undersökningen tillvaratogs ytterligare fynd i strandzonen. Dessutom överlämnades föremål från upphittaren. Rapport över undersökningen jämte fynden överlämnas.

Västerbottens museum som redan tidigare har s.k. lapska offerplatsfynd hemställer att fyndet måtte vid fyndfördelning till Västerbottens museum.

Vidare anmäles att förrättningen godkännes.

Umeå den 21 juni 1973

SZ
Sune Zachrisson
landsantikvarie

Bifogas: rapport
reseräkning
fynd

Dnr 373/73

Till landsantikvarien

Rapport över efterundersökning av lapskt fynd från Mörtrträsket, Lycksele sn, Lappland

År 1972 inlämnades 7 metallföremål, funna vid Mörtrträsket, till Vänersborgs museum, varifrån de vidarebefordrades till Statens historiska museum i Stockholm (se brev till Västerbottens museum 14/3 1973 från B. Schönbeck/d.nr 484/73).

Vid fyndtillfället hade fru Elsa Abrahamsson (nuv. adress c/o Soks-lampi, Sprängarvägen 19, Lycksele), hennes dotter Ann-Marie och måg Sture Karlsson (traktorförare, Medelås, Blåviksjön, tel. 0950/31067), hennes son Bengt Abrahamsson (nu bosatt i Vänersborg) samt troligen två goda vänner badat på platsen. Det tycks ha varit enda gången de valde just denna plats. Det var i juli eller augusti och lågvatten, varför den innersta delen av sandstranden legat bär. Bengt Abrahamsson hade då en bit ut i vattnet klivit rakt på armringsen. Därefter hade man påträffat ett 10-tal fynd.

Bengt Abrahamsson behöll de 7 inlämnade föremålen. Sture Karlsson behöll armringsen samt ytterligare tre föremål (nr 8 - 11 nedan). Dessa har nu inlämnats till Västerbottens Museum. Det runda hänget (nr 10) hade Bengt Abrahamsson burit tills hänganordningen gått sönder. - Fru Elsa Abrahamsson behöll minst ett föremål, ett runt hänge (nr 12), som hon överlämnade vid vårt besök den 17 juni i år. Dottern Ann-Mari trodde att hon möjligen även skulle ha ett yxformat hänge, men modern mindes ej något sådant. Dessutom har Ann-Marie och Sture Karlsson hemma haft en drygt 10 cm lång och 1 cm tjock metallten med rund genomskärning. De

hade försökt återfinna den hemma, men ej lyckats. Det är dock möjligt att den kan komma till rätta. Slutligen hade man funnit en fingerring som Bengt Abrahamsson hade kunnat ha på lillfingret. Den hade gått sönder och kastats bort. Ann-Marie Karlsson beskrev den som bandformad och med tvärgående streck.

Undertecknad har nu, den 17-18 juni, tillsammans med fil.kand. Bengt-Ake Jonasson företagit en förundersökning av fyndplatsen. I denna deltog också Sture och Ann-Marie Karlsson.

Platsen är belägen på SCA:s mark ytterst på en udde vid Mörtrträskets SÖ strand. Udden är den mest markanta i sjön och orienterad mot söder. Sjön är ca 3,5 km lång och mellan 0,5 och 1 km bred. Den har låga stränder, bevuxna med gles, låg blandskog. Markanta höjder finns dock runt sjön. Ingen fast bosättning finns vid sjön, endast några smärre sommarstugor. Sjöns tidigare goda badstränder har nu börjat växa igen med vass. Den anses av ortsbefolkningen vara en god fiskesjö, dock utan ädelfisk. Den är på det djupaste stället ca 4 m djup.

Sjön har avrinning till Umeälven genom en liten bäck, men påverkas inte alls av Umeälvens reglering. Vattenståndet skiftar alltså ej nämnvärt. Vid bäcken, som rinner från sjöns norra ände, har tidigare funnits en dammanläggning för översilning av ängarna runt ikring.

Sture Karlsson har ett minne av att han hört platsen - eller ev. någon annan plats vid sjön - omtalas som Kåtanäset. En gammal man, Elof Andersson-Dalén, hade en gång grävt vid sjön då han trott att där skulle finnas något, men bara hittat någon träflisa och ett ev. kistbeslag. Han är död, men har många barn, bl.a. en dotter i trakten, fru Nydahl. Hon minns ingenting av detta, men hänvisar till sin syster Ingrid, gift i Lycksele, som bodde hemma längre.

Vid fyndplatsen var vattnet nu ca 1/2 - 1 dm djupt invid den lätt överhängande strandkanten, vars höjd växlar mellan 0,5 och 1 meter. Stranden är bevuxen med ris, al, björk, enstaka tallar osv. Invid stranden var sandskiktet på botten i regel endast 1 - 2 cm tjockt. Därunder vidtog ett tätt lager av kraftig rödaktig mossa.

Ytterligare 12 föremål påträffades vid undersökningen. De låg alla ovanpå sanden på ett vattendjup av ca 1 - 2 dm längs en sträcka av

högst 10 meter. De flesta låg helt nära strandkanten, de yttersta högst 2 meter ut från denna. Utsträckningen av fynden överensstämde helt med den som Sture Karlsson angett för de tidigare gjorda fynden.

De flesta av föremålen är hängen av bronsliknande metall med motsvarigheter i de s.k. lapska offerplatsfynden.

Armbandet däremot är av gulaktig metall, troligen mässing ej.dyl. och påfallande nött. Det skiljer sig helt i karaktären från de övriga metallföremålen, som är grönsvarta och med mycket distinkt ornamentik. De flesta är ej uppputsade efter gjutningen. Några har gjutskägg kvar, andra ej genomborrade hänganordningar.

Märkligt är fynd nr 1, som bör vara ett bräm till ett runt spänne av silver (?) likt ett från Skar i Misvaer och ett från Kjøpvik i Tysfjord, bägge i Nordland, Norge. De har daterats till 11-1200-tal (se Gerd Stamsø Munch: Skattefundet fra Skar i Misvaer, Viking 1970). I Skarfyndet finns också paralleller till ringspännena fynd nr 2 och nr 16. Motsvarigheter till det sistnämnda dateras av Munch a.a. till 1000 - 1100-tal.

De hittills gjorda fynden kan alltså preliminärt dateras till 1000 - 1200-tal.

På platsen kommer att under sensommaren vid lågvatten en närmare undersökning ske av undertecknad och Bengt-Ake Jonasson i Västerbottens museums regi.

Umeå den 21 juni 1973

Inger Zachrisson
Inger Zachrisson

Fyndförteckning

A. Föremål påträffade ca 1964

- Nr 1. Brätte till spänne av silver (?), refflat på framsidan och med klamrar på baksidan, diam. ca 3 cm.
2. Litet flätat ringspänne av silver (?) med torne, diam. 1,5 cm.
3. Yxformat hänge, h. 2, br. 1,5 cm.
4. " " , h. 2,7, br. 1,9 cm.
5. Lövformat hänge, h. 2,9, br. 2 cm
6. Runt hänge, h. 3,3, br. 2,4 cm.
7. Korsliknande hänge, h. 2,4, br. 2 cm.
8. Armring av mässing (?), ornerad med punktrader och med ändarna utformade som stiliserade hästhuvuden. Största diam. 7,4 cm.
- 9a,b. 2 delar av ringformat plant föremål, dekorerat med ranka.
L. 2,9, br. 0,9 cm, resp. 1. 1,7, br. 0,9 cm.
10. Runt hänge, diam. 1,8 cm
11. 1 yxformat hänge, likadant som, ev. identiskt med nr 3.
H. 2, br. 1,5 cm.
12. Runt hänge, likadant som, ev. identiskt med nr 6.
H. 3,2 cm, br. 2,4 cm.
13. Metallten (ej återfunnen). L. ca 10 cm, br. ca 1 cm.
14. Fingerring, ornerad med tvärstreck (förkommen).

B. Föremål påträffade 17 - 18 juni 1973.

- 9c. Del av ringformat, plant föremål, dekorerat med ranka. Andra halvan till fynd nr 9, se ovan. Diam. ca 3,5 cm.
15. Runt hänge, genombrutet. H. 3,5 cm, br. 2,8 cm.
16. " " . H. 2,8 cm, br. 2,2 cm.
17. Korsformat hänge, l. 4,1, br. 3 cm.
18. " " , av samma typ som nr 12. H. 4,3, br. 3,2 cm.
19. " " med rombisk mittplatta, h. 3,5 cm, br. 2,8 cm.
20. " " Kryssornerat. H. 2,8, br. 2,3 cm.
21. Ringspänne, tvärstrierat. Tornen saknas. Diam. ca 2,2 cm.

22. Spänne, troligen defekt p.g.a. misslyckad gjutning. Genombruten ornering med delvis tvärstrierade "draxlingor".
Spänneanordning bakpå. L. 3, br. 1,9 cm.
23. Ringspänne med vridet mellanled mellan två ornerade fyrkantiga plattor (jfr Serning: Lapska offerplatsfynd). L. 4,2, br. 2,2 cm.
24. Litet handtag(?) med avbrutet skaft. L. 2,6, br. 1,2 cm.
25. Spiral av mjuk metall. L. 3,7, br. 0,5 cm.

1973-03-14

Till

Landsantikvarie Sune Zachrisson
Västerbottens Museum

Genom Vänersborgs museum har till järnåldersavdelning en för inlösen insänts 7 föremål, sannolikt delar av ett offerfynd av lapsk karaktär, enligt uppgift påträffade i Mörtrträsket, Lycksele landskommun, La.

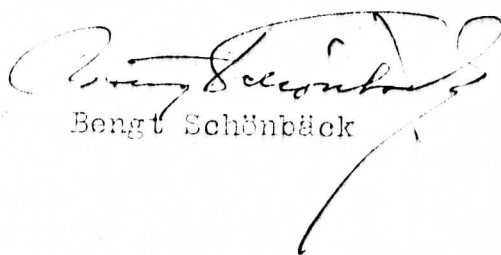
Vid telefonkontakt med upphittaren, hr Bengt Abrahamson, Poppelvägen 62, 462 00 Vänersborg, har denne meddelat att föremålen ifråga påträffats av honom för 6 å 7 år sedan vid besök hos hemmansägare Sture Karlsson, Medelås by, ca 35 km V om Lycksele. Mörtrträsket, där fyndet gjordes, ligger ca 1 km V om Medelås by. Hr Sture Karlsson, sväger till upphittaren, kan utpeka den exakta fyndplatsen.

Upphittaren har meddelat att fyndet gjordes i strandkanten av sjön och att flera föremål låg öppet på sandbotten i grundvattnet. Vid grävning i sanden påträffades ytterligare några föremål. Utöver detta tillfälliga letande gjordes icke några ytterligare undersökningar på platsen. I ATA finnes icke några uppgifter om liknande fynd på denna plats, varför det uppenbarligen är fråga om rester av ett icke tidigare känt offerfynd av samma karaktär som Gräträsk etc., jfr bilagda foto.

Eftersom fyndplatsen tydligen icke besiktigats av någon sakkunnig och det uppenbarligen finns stora möjligheter att ytterligare delar av fyndet kan påträffas vore det värdefullt om Du hade möjlighet att forska på platsen och intervjua i första hand ovannämnde Sture Karlsson. Jag vore tacksam att få höra resultatet av Dina efterforskningar.

Jag vill i detta sammanhang fråga om Du har intresse av att inlösenrätten till detta fynd överföres på Västerbottens museum.

Med hälsningar

Bengt Schönback

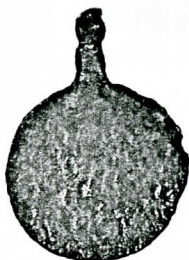
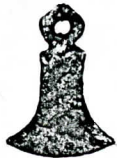

434 73
fynd nr 1-7
målning
sittämnet

434 73
fynd nr 1-7
målning
sittämnet

K 130: 9-11 Fynd nr 8 - 21. Skala 1/1
Foto: VM, Göte Böhlin

K 130:37 Udden i Mörtträsket sedd från söder.
Foto: VM, B-Å. Jonasson

K 130:33 Detalj av fyndplatsen.
Foto: VM, B.-Å. Jonasson

VÄSTERBOTTENS
MUSEUM • UMEÅ

LANDSANTIKVARIEN I VÄSTERBOTTENS LÄN • 902 44 UMEÅ • TEL 090/11 86 35 VX

Dnr 373/73

Till Riksantikvarieämbetet

STOCKHOLM

Rapport över undersökning av depåfynd vid Mörtrträsket, Lycksele sn, Lappland

Härmed överlämnas rapport över rubr. undersökning, utförd 30/7-3/8 1973 av fil.lic. Inger Zachrisson och fil.kand. Bengt-Åke Jonasson. Föremålen har inlämnats separat till Statens historiska museum 28/8 1973.

Västerbottens museum anhåller att fynden vid fyndfördelning måtte tillföras Västerbottens museum.

Umeå den 1974

Per-Uno Agren
landsantikvarie

Dnr ad 373/73

Till landsantikvarien

Rapport över undersökning av depåfynd vid Mörtrträsket, Lycksele sn, Lappland

Med anledning av de fynd som tidigare framkommit vid Mörtrträskets NÖ strand - se rapport över förundersökningen - har undertecknad tillsammans med fil.kand. Bengt-Ake Jonasson och traktorförare Sture Karlsson företagit en undersökning av platsen. Undersökningen ägde rum 30 juli - 3 augusti 1973.

Undersökningen

Vattenståndet var för årstiden ovanligt högt, ca 2 dm högre än normalt, varför hela det fyndförande området låg under vatten. Längs en 12 m lång sträcka av stranden och ut till ett avstånd av ca 2 m från strandkanten upptogs med skyffel ett ca 2 dm tjockt lager av botten. I den norra delen av området bestod botten av ett tunt sandskikt ovanpå kompakt rödmossa, i den södra delen var sanden däremot varvad med mossa. De ca 6 m³ bottenmaterial, förutom sand och mossa bestående av något småsten, grus och fin lera, som togs upp, sällades i vatten, varvid även mycket små fragment kunde upptäckas och tillvaratagas. Inga fynd gjordes i rödmossa. De större föremålen låg oftast bland småsten och de mindre bland grus.

I utkanten av undersökningsområdet framkom inga fynd. Flera prov togs utanför undersökningsområdet, såväl på ömse sidor om det, som längre ut i vattnet, likaså utan resultat. I detta sammanhang framkom att Sture Karlsson vid det första fyndtillfället, då det f.ö. var onormalt lågt vattenstånd, noga granskat de då torrlagda stränderna flera km på ömse sidor fyndplatsen utan att finna något.

Det fyndförande området kan därför begränsas till en sträcka av 10 meters längd och ca 2 meters bredd. Fyndens läge vad gäller avståndet från strandkanten växlar naturligtvis med vattenstånd, vindförhållanden o.dyl. De flesta fynden har dock gjorts 0,5 - 1 m från strandkanten.

Märkligt nog hittades ytterst få föremål under själva den överhängande kanten. Två koncentrationer av fynd kunde iakttas, i den nordliga framkom de flesta av de trapetsformade hängena.

Den sista undersökningsdagen, efter en blåsigt natt, gjordes en eftergranskning av hela undersökningsområdet, varvid det tunna sandskikt som bildats överst genomsållades. Mycket få fynd framkom därvid. Även om en fyndplats av detta slag ej fullständigt kan genom-sökas med mindre än att sjöns yta kraftigt sänks, torde dock huvudparten av fynden nu vara påträffade.

Fynden

Fynden - se förteckning nedan - uppgår nu till sammanlagt 253 nr. Antalet föremål bör vara något mindre, då endast delar med passning eller med största säkerhet tillhöriga samma föremål räknats in under samma nr. Materialet är i regel en blandning av metaller med tenn eller brons som dominerande beståndsdel. Några av föremålen, såsom myntfragmenten, två av fingerringarna, ett ringspänne m.m. tycks vara av silver eller innehålla åtskilligt av denna metall. Den tidigare funna armbygel samt de fem vapensköldarna förefaller vara gjorda av mässing. En närmare metallanalys bör göras på så många föremål som möjligt. - På platsen hittades också två kraftiga tenar av järn, angripna av rost. Dessa är av ett så enkelt slag att de ej går att närmare bestämma. Man kan därför ej med absolut säkerhet föra dem till det övriga fyndet. Det troligaste är dock att de tillhör det.

Föremålen tycks kunna uppdelas i två kategorier: dels nygjorda sådana samt avfall från gjutning, dels andra föremål, många fragmentariska och möjligen ämnade att nedsmältas. De tydligt nygjorda föremålen utmärks av sin skarpa ornamentik, smärre fel såsom hål och ej fullständiga kanter, gjutsömmar, kvarsittande ingötstappar, gjutskägg m.m. Tydligt nygjorda är fr.a. olika slag av hängen ornerade endast på en sida och av tennliknande metall. De flesta är yxformiga, andra runda eller korsformade. Inom dessa tre föremåls_kategorier finns åtskilliga med identiskt lika ornamentik, fr.a. märks hela serier av små yxformiga hängen. Föremålen måste vara gjorda efter samma för-

modell eller, troligare, i samma form. Tre föremål har identiskt lika ornamentik med tre föremål tidigare funna i Norrbotten: det gäller ett kors och ett runt hänge från Gråträsk och en kedjehållare från Överluleå sn.

Av de övriga föremålen bör särskilt nämnas två fragment av ett mynt, tyskt, ca 1100, en knapp, två fragment, möjligen till en och samma fågelfigur med utsökt fin, yttäckande ornamentik, och fem små vapensköldar.

Ortstraditioner

Enligt ortsbefolkningen ligger Mörtrträsket längs en sedan gammalt känd lapsk färdled, vilken från Haigträsk gick till Mörtrträsket, varifrån den svängde av ned mot Rusträsket. Man valde alltså en väg parallell med Umeälven för att undvika dess forsar.

En gammal sägen i trakten berättar att en lapp för länge sedan gått ner sig på Mörtrträskets is vid en färd från Haigträsk till en lappvall vid Kalvtjärn och därvid tappat ett skrin eller dyl. Denna sägen har mycket sysselsatt fantasin och lett till att åtskilliga personer grävt efter skatter vid sjön.

Av större värde är en uppgift som erhållits av Odd Jonsson, f. 1899, Kattisavan, att en man i Kattisavan, som dog för ca 70 år sedan, som liten getarpojke vid Mörtrträskets strand hittat tio fingerringar av silver, varav en med en stor lysande pärla eller sten. Han hade lagt ringarna på en stubbe men sedan varit tvungen att rusa efter kreaturen. När han kom tillbaka kunde han inte återfinna den finaste ringen, men de andra nio tog han med hem till byn, där han visade dem. Odd Jonsson själv har dock ej sett dem och ingen vet nu längre vad getarpojken hette eller vart ringarna tog vägen.

Erling Lindgren, innehavare av Kattisavans campingplats, kunde dessutom berätta att det mitt inne i skogen mellan Mörtrträsket och Blå vägen fanns ett övergivet lappviste, fortfarande kallat Lappvallen. Skogen har ännu inte vuxit över platsen, som inte utmärks av några fasta lämningar.

Datering och tolkning

Föremålen torde i tid tillhöra 1000-tal - 1300-tal. Den relativt ringa utbredningen av dem samt deras karaktär av smedsfynd eller hantverkares förråd gör att de bör tolkas som tillhöriga ett ursprungligen slutet fynd. Troligast är att de från början låg tillsammans i ett skrin, skinnpåse eller dyl. Föremålens goda bevaringsskick - många har knivskarp dekor - gör att man måste fråga sig om de verkligen legat i vattnet i ca 600 år. Sannolikare är att de ursprungligen tappades i vattnet eller nedgrävdes i strandkanten och först betydligt senare, i samband med att sjön långsamt blev större hamnade i vattnet. Det skulle också bidra till att förklara det relativt begränsade fyndområdet.

Fyndet påminner i många stycken om Gråträskfyndet från Pite sn i Norrbotten, av Inga Serning tolkat som ett lapskt offerplatsfynd. Det förefaller dock sannolikt att även detta varit en hantverkares depå p.g.a. att också här finns så många halvfärdiga serietillverkade föremål. Av stort intresse är hur sambandet mellan Gråträsk- och Mörträskfynden skall tolkas, inte minst förekomsten i bägge fynden av föremål med identisk ornamentik.

Mörträskfyndet kan under inga omständigheter tolkas som ett boplatsfynd. Ingen bosättning har veterligen ägt rum vid sjön, vars natur ej inbjuder till en sådan. Inga stenartefakter, avslag eller dyligt observerades vid undersökningen, liksom ej heller några föremål av ben, horn eller dyl. som skulle kunnat peka på offer. De tidigare s.k. offerplatsfynden har alla utom Gråträskfyndet utmärkts av en myckenhet ben.

Stockholm den 22/11 1973

Izu

Inger Zachrisson

FYNDFÖRTECKNING

Föremål påträffade 30 juli - 3 augusti 1973

26. Yxformigt hänge, l. 3, br. 1,2 cm.
- 27-29. " -a hängen, l. 2,9, br. 1,9 cm. Identisk ornamentik.
Nr 28 hål p.g.a. misslyckad gjutning, nr 29 nött.
30. Yxformigt hänge, l. 1,7, br. 1,5 cm. Hopböjt.
31. " " " 2,8, br. 1,4 ". Uglan ej sluten.
- 32-33. " -a " -n," 2 " 1,5 cm. Identisk ornamentik.
34. " " " 2 " 1,1 ". Dåligt gjutet. Hål genom överdelen.
35. " " " 1,7, " 1,4 ". Uglan avbruten.
36. " " " 1,6, " 1,4 ". " " .
37. " " " 2,1, " 1,5 " .
38. " " " 1,4, " 1,5 ". Överdelen med uglan avbruten.
- 39-43. " -a " -n," 1,8, " 1,1 ". Identisk ornamentik.
Nr 43 avbruten ugla.
- 44-45. " -a " -n," 1,8, " 1,2 ". Identisk ornamentik.
- 46-52. " -a " -n," 1,7, " 1,1 ". " " .
Nr 52 endast nederdelen kvar.
53. " " " 0,9, " 1,1 ". Överdelen saknas.
54. " " (?) . Två delar, troligen till samma hänge. H. 1,5, br. 1,9 cm, resp. h. 0,8, br. 1,3 cm.
55. Runt hänge, l. 3,7, br. 2,5 cm.
- 56-57. Runda hängen. Identisk ornamentik, ev. samma som på fynd nr 16.
Nr 57 hopböjt. Diam. ca 2,4 cm.
- 58-59. Runda hängen. Identisk ornamentik. Ett hål på vardera efter gjutningen. Uglorna avbrutna. Diam. ca 2 cm.
60. Runt hänge. Diam. 1,9 cm.
- 61-62. Runda hängen. Identisk ornamentik. På nr 62 har ej metallen flutit ut i kanterna. Största diam. 1,4 cm.
63. Fragment av runt hänge. L. 1,6, br. 1,4 cm.
64. " " " " . L. 1,2, br. 0,9 cm.
65. " " " " . L. 1, br. 0,9 cm.
66. " " " " , två delar därav, med kors mot rutad botten.
Identisk ornamentik med ett helt dylikt från Gråträsk, se Serning 1956, Pl. 49:28. L. 2,4, br. 1,4, resp. l. 1,9, br. 1,5 cm.
67. Lövförmigt hänge. Identisk ornamentik med fynd nr 5. L. 2,1, br. 2 cm.
- 68-69. Hängkors med raka, rakt avslutade armar, kryssornerade i relief.
Identisk ornamentik. L. 1,9, br. 1,8 cm.

70. Hängkors med raka, rakt avslutade armar, den nedersta avbruten. Kantlister i relief. L. 1,7, br. 1,4 cm.
71. Hängkors med raka armar och förhöjd korssmitt. Den längsta armen saknas. L. 1,6, br. 1,1 cm.
72. Hängkors med raka korsarmar. Den längsta armen saknas. H. 0,9, br. 1,1 cm.
73. Hängkors med en tvärstav på varje korsarm och med rakt avslutade korsarmar och stavar. Gjutskägg kvar. H. 1,8, br. 1,5 cm.
74. Hängkors med en tvärstav på varje korsarm. Med ett utskott i mitten som avslutning på var korsarm; rakt avslutade stavar. Med uppstående lister. Hängöglan och armen närmast den saknas. H. 2,8, br. 3,4 cm.
75. Hängkors med en tvärstav på varje korsarm. Kryssornerat. Lätt böjt. L. 3, br. 2,2 cm.
76. Hängkors med raka armar, avslutade med ett utskott i mitten, och försett med rakt avslutade tvärstavar, uppstående lister och knoppar. Öglan och delen närmast den avbruten. L. 2,4, br. 2,9 cm.
77. Hängkors med utåt breddade korsarmar, triangulärt avslutade. Armen med öglan avbruten. Ornamentiken identisk med ett dylikt kors från Gråträsk, se Serning 1956, Pl. 43:18. H. 3,1, br. 2,2.
78. Hängkors med utåt breddade korsarmar, kryssornerat. Fragmentariskt: två korsarmar saknas. Ingötstappen kvar. L. 2,3, br. 1,8 cm.
79. Hängkors, närmast påminnande om öglekors med rombiskt formade öglor. L. 3,7, br. 2,5 cm.
80. Öglekors med rundade öglor. Öglan med hängöglan avbruten. Ornamentiken ej uppsatsad. H. 2,1, br. 3,1 cm.
81. Fem delar av öglekors, troligen från ett och samma. Fyra rundade öglor samt ett rombiskt mittparti. Öglan med hängögla hopböjd. Ornerade på såväl fram- som baksida. L. ca 1 cm.
82. Fragment av hängkors (?), med uppstående lister. L. 1, br. 0,9 cm.
83. Fragment av hängkors (?), med kantlist. L. 0,7, br. 0,7 cm.
84. " " " ("), l. 1,1 cm.
85. " " " ("), rombisk ögla. L. 0,8, br. 0,7 cm.
86. Hängkors (?), rutornerat, genombrutet. L. 2,7, br. 2 cm.
87. Två likadana armar till kors eller krucifix (?), avslutade med rundlar. Ornerade på bägge sidor. Ihåliga. L. 1,8, br. 1,3 cm.
88. Hästskoformigt spänne med uppböjda små flata ändknoppar. Bågen ornerad med instämplade trianglar. Diam. 3,1 cm.
89. Del av ringspänne, flätat. L. 1,1, br. 0,2 cm.
90. Ringspänne, delar av. Med halvklotformade knoppar och ornerat med flätband. Knopparnas diam. ca 1,1 cm, bredden tvärs över bågen ca 0,7 cm.
91. Hästskoformigt spänne. Bågen har rund genomskärning och är prydd med sex knutar, vardera änden avslutad av en liten vulst. Diam. ca 2,3 cm.

92. Ringspänne, tvärreffield. Torne saknas. Diam. ca 1,8 cm.
93. " , prytt med tättställda vulster. Med torne.
Diam. ca 1,8 cm.
94. Ringspänne, halva med slät, flat båge, halva med grova, snedgående fåror, Diam. ca 3,4 cm.
- 95 a. Del av ringspänne med grova, snedgående fåror. L. 3,7, br. 0,3 cm.
- 95 b. Del av ringspänne med grova, snedgående fåror. L. 1,4, br. 0,4 cm.
96. Del av ringspänne med båge, som är rund i genomskärning och försedd med två rutornerade vulster. L. 3,2, br. 0,7 cm.
97. D:o, l. 2,9 cm.
98. " , hopböjd, l. 2,5 cm.
99. " , med en knopp, l. 2,4 cm.
100. " , " " " , l. 2,2 cm.
101. Torne till dylikt spänne, försedd med rutad knopp. L. 2,7, br. 0,7 cm.
102. Del av torne till dylikt spänne, bestående av rutad knopp samt omtag. L. 1,3, br. 0,7 cm.
103. Rutad knopp till dylikt spänne. Diam. 0,7 cm.
104. Del av ringspänne med en knopp. L. 1,9, br. 0,6 cm.
105. " " " " fyra blomornament fästa vid bågen, som har runt tvärsnitt: del av båge samt del av ornament. L. 2,2, br. 1,4 cm.
106. D:o: del av båge samt del av ornament. L. 1,9, br. 1 cm.
107. " : " " " " " " " " . L. 2,4, br. 0,6 cm.
108. Helt blomornament till dylikt. L. 2, br. 1,1 cm.
109. Del av blomornament till dylikt. L. 1,1, br. 0,6 cm.
110. " " " " " " " " " 0,8 cm.
111. " " " " " " " " " " "
112. Två små blommor i par - till dylikt spänne? L. 1,2, br. 0,5 cm.
113. " " " " " " " " " ? " " " " " "
- 114-116. Liten blomma - till dylikt? Diam. ca 0,5 cm.
117. Del av stort, plant ringspänne. L. 4,1, br. 0,8 cm.
118. D:o. " " " " " "
119. " " " " " " " " " 2,2, " " "
120. " " " " " " " " " 2,1, " " "
121. " " " " " " " " " 1,1, " " "
122. Del av ringspänne med uddsvängd ytterkontur och vartannat fält ornerat. L. 2,6, br. 0,9 cm.
123. Del av ringspänne, plant och längs yttersidan tvärstrierat. L. 2, br. 0,4 cm.
124. D:o. L. 1,9, br. 0,4 cm.
125. " " " " " " " "
126. " " 1,4, " " " "

127. Del av ringspänne, tvärstrierat. L. 1,2, br. 0,5 cm.
128. D:o. " " " " "
129 a. " " 1 " " "
129 b. " " 0,7 " " "
130. Del av ringspänne, ryggat. L. 1,7, br. 0,7 cm.
131. " " " , plant. L. 1,8, br. 0,6 cm.
132. D:o?, plant. L. 1,6, br. 0,3 cm.
133. D:o, plant. L. 1,3, br. 0,3 cm.
134. " , " . " 1,5, " " "
135. " , " . " 1,2, " " "
136. " , " . " 1, " " "
137. Del av ringspänne eller torne?, rund genomskärning,
L. 1,2, br. 0,3 cm.
138. D:o (trol. torne). L. 1,2, br. 0,4 cm.
139. Del av ringspänne med fyrsidig genomskärning. L. 1,4, br. 0,3 cm.
140. Del av ringspänne med rund genomskärning, tvärstrierat,
L. 0,9, br. 0,4 cm.
141. Del av ringspänne (?). L. 0,9, br. 0,4 cm.
142. " " " . Bågen halvrund i genomskärning och deko-
rerad med små knoppar (=stiliserade blommor?) omväxlande med
vapensköldar (?). L. 2,6, br. 0,5 cm.
143. Del av d:o, l. 1,5 cm, br. 0,5 cm.
144. " " " , " 1,3 " , " " "
145. Del av ringspänne med sköld, prydd med trepass. L. 1,6, br. 0,8 cm.
146. Del av ringspänne med upphöjt fält ornerat med två blommor samt
striering. L. 2,1, br. 0,7 cm.
147. Del av ringspänne med tre stora nedsänkta rundlar, ev. för in-
fattning, och däremellan rutade partier. L. 3,8, br. 1,1 cm.
148. Del av d:o, l. 1,7, br. 1,1 cm.
149. " " " , " 1,2, " 0,8 " .
150. " " ringspänne (?), plant med ornerad vulst längs mitten och
med koniska knoppar och tappar omväxlande längs ytterkanten. Gjut-
sömmar på baksidan, Diam. ca 4,5 cm.
151. Del av ringspänne?, tvärreffield, rund genomskärning, med mindre
tvärreffield halvbåge på utsidan. L. 1,6, br. 0,8 cm.
152. D:o, l. 1,5, br. 0,8 cm.
153. " , " 1,4, " " "
154. " , " 1,3, " " "
155. Torne till ringspänne, l. 3,1, br. 0,7 cm.
156. D:o, " 2,7, " 0,3 "
157. " " 2,6, " 0,5 "
158. " " , " 0,4 "
159. " " , " 0,3 " (nu i två delar).

160. Torne till ringspänne, l. 2,3, br. 0,4 cm.
161. D:o, " 2,4, " " "
162. " " 2,1, " " "
163. " " 2,2, " " "
164. " " 1,1, " 0,3 "
165. Fingerring, snodd, del av. Silver? Diam. ca 2 cm.
166. " , två delar av, silver?. Bandformig med avsmalnande ändrar. Streckornerad. Br. 0,1 - 0,9, l. 2,1 resp. 1,4 cm.
167. Fingerring, bandformig, kryssornerad, gjord av ett jämbrett, hopböjt stycke. St. diam. 2,4, br. 0,8 cm.
- 168 a, b,
169
- 170 a, b. 5 vapensköldar av mässing (?) med olika motiv, har, resp. har haft stift bakpå.
H. ca 2,5, br. ca 1,7 cm.
171. Kedjehållare, genombruten, utformad som två från varandra vända hästar, ornamentiken identisk med en dylik från Bodforsen, Überluleå sn, (Nbl 4998), se Serning 1956, fig. 5, sid. 45.
H. 4,4, br. 3,7 cm.
172. Kedjelänk, 8-formig, ena öglan till hälften borta. Består av en ten som bildar två öglor tväreställda mot varandra och med tenens ändrar vridade runt mitten. Av samma typ som fynd nr 24, jfr Serning, Pl. 8:8, 42:15, 40:4. L. 3, br. 1,3 cm.
173. Kedjelänk, klenare än nr 172, men av samma typ. Ena öglan genomnött, andra saknas till hälften. L. 2,6, br. 1 cm.
174. Hängprydnad till kedja, klockformig, till formen konisk, med ögla upptill och vid nederkanten. Runt över- och underkanten en relieftrand. Kan av slitspår att döma ha hängt i länken ovan. Jfr Serning, Pl. 8:10, 11 samt sid. 44, 50.
L. 4,2, st. diam. 1,9 cm.
175. Bjällra?, fragmentarisk, rund, kupig överdel med avbruten ögla.
L. 2,7, br. 1,7 cm.
176. Beslag (remände- eller till bok?). På baksidan rest av underlaget.
L. 4,3, br. 1 cm.
177. Kulformig knapp, ornerad i granuleringsteknik, och försedd med skaft som utvidgas till en treklöverformig fästeplatta med tre hål.
L. 2,1, br. 1,2 cm.
178. Mynt, två fragment med passning. Silver. Av T. Sárkány, Myntkabinettet, SHM, bestämt som: Tyska riket, Münster, Biskop Burkhard von Holte (1098-1118). L. 1,5, br. 0,8 cm.
179. Fot av hönsfågel. Ornerad på ena sidan. L. 1,4, br. 1 cm.
180. Palmett, ev. fjäderskrud eller kam till fågelfiguren ovan.
L. 1,8, br. 1,2 cm.
- 181-185. Pärlor, dubbelkoniska, streckornerade. Diam. 1,2 - 0,8 cm.
- 186-190. " , enkel- " , " " " ca 1 cm.

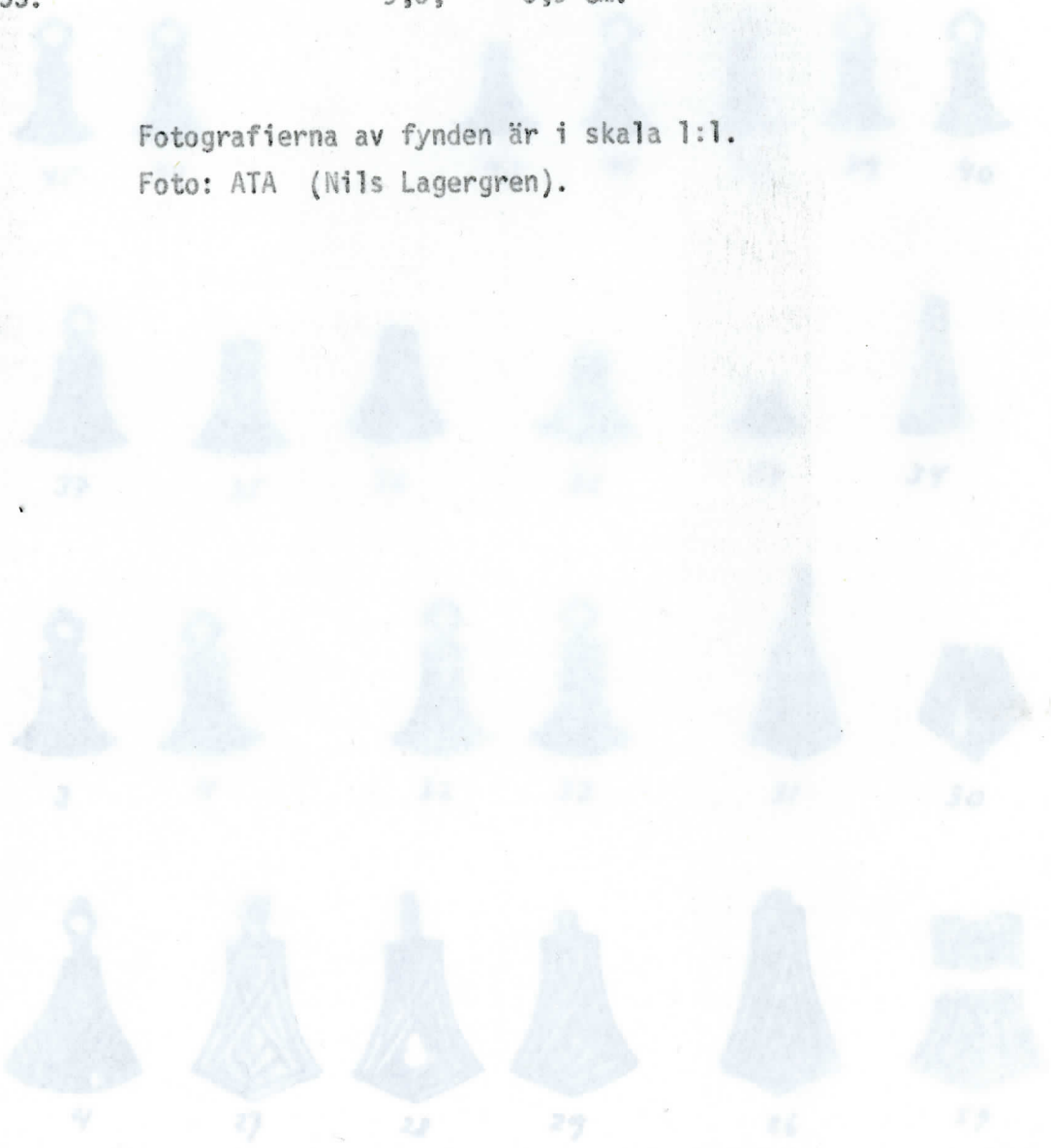
191. Spiral, grov. H. 1,2, diam. 0,9 cm.
192. " " " 1,7, " 0,4 cm.
193. " " " 1,9, " " ".
194. " , fin. " 0,8, " 0,3 ".
195-211. 17 små ringar, oregelbundna. För upphängning av hängsmycken?
Diam. 0,5 - 0,9 cm.
212. 2 fragment av ornerat föremål. L. 2,1, br. 1,1 cm, resp.
l. 1,4, br. 0,8 cm.
213-215. 3 fragment, möjligen från ett och samma ornerade föremål.
L. 0,9, br. 0,7, resp. l. 0,8, br. 0,8, resp. l. 0,7, br. 0,6 cm.
216. Fragment av brätte (?) (till runt smycke?), med varannan list
slät, varannan pärlad. L. 1,9, br. 0,5 cm.
217. Fragment av genombrutet föremål med pärlade lister.
L. 2,1, br. 1,1 cm.
218. Fragment av ornerat föremål med kors. L. 0,8, br. 0,7 cm.
219. Fragment, ringformigt med små pärlor. Diam. 1,6 cm.
220. " , pärlad spiral lagd i konform. Silver? Diam. 0,6 cm.
221. " , två pärlade konformade spiraler, med mittprickar
emellan. L. 1, br. 0,5 cm.
222. Fragment av genombrutet föremål. L. 2,7, br. 1,1 cm.
223. Fragment av föremål, ändparti med triangulär avslutning med
tre rundlar. L. 1,7, br. 0,8 cm.
224. D:o, l. 1,8, br. 0,9 cm.
225. Fragment, hjärtformigt avslutat. L. 1,3, br. 1 cm.
226. " , flat, något böjd del, tudelad i vardera änden.
L. 1,5, br. 0,7 cm.
227. D:o, l. 1,3, br. 0,6 cm.
228. Fragment med ögla, trol. del av hänge. L. 1,2, br. 0,5 cm.
229. " av (agraff) knapp? L. 1,2, br. 0,6 cm.
230. " , l. 2,3 cm.
231. " , med ingöt (?), ev. från kors. L. 1,4 cm.
232. " , trol. torne. L. 1,4 cm.
233. " , triangulärt, st. l. 1,3 cm.
234. " , rektangulärt, med urtag. L. 1 cm.
235. " , rombornerat "bleck". L. 1 cm.
236. " , liten ögla, trol. till yxformat hänge, l. 1 cm.
237. Tråd eller ten, hopknycklad, l. 2,1 cm.
238. Bleck, rektangulärt, med ett hål, l. 2,9, br. 1,1 cm.
239. " , " , l. 2,5, br. 1,4 cm.
240. " , " , med ett hål, l. 2,3, br. 1,4 cm.
241. " , ovalt, med ett hål, l. 1,7, br. 1,4 cm.
242. " , med nit, l. 1,3, br. 0,9 cm.
243. Tvåkanaligt ingöt (?), l. 2 cm.

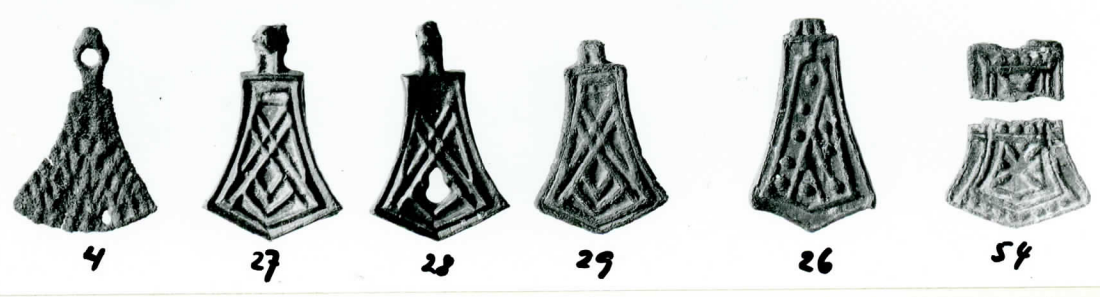
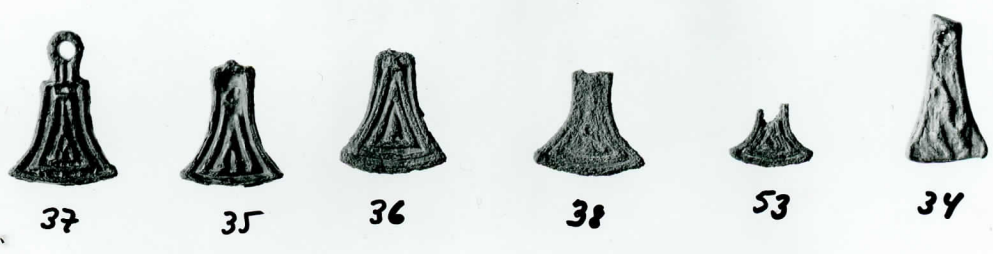
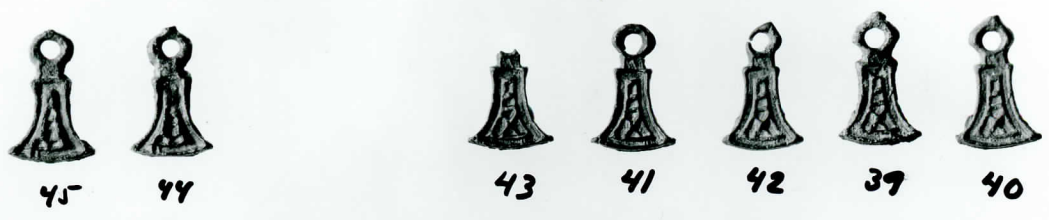
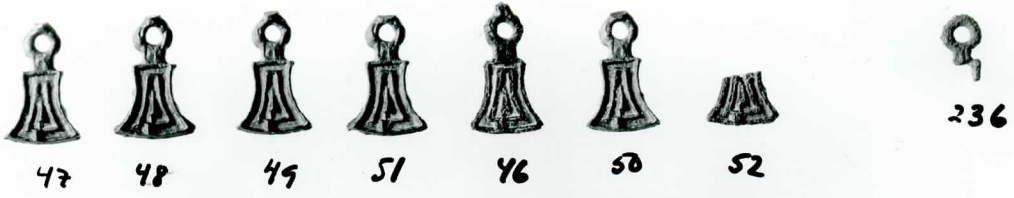

244. Överbliven kant? St. l. 1,7 cm.
245. " " med mitturtag, st. l. 1,3 cm.
246. Ihåligt stycke, l. 1,5 cm.
247. Oregelbunden klump, l. 1,5 cm.
248. " platta, närmast rund. St. diam. 2,1 cm.
249. D:o, " " 1,9 cm.
250. " med hål i. " " 2,1 cm.
251. " , flerskiktad. " " 1,5 cm.
252. Ten, järn, l. 23,7, br. 1,1 cm.
253. " " " 9,6, " 0,9 cm.

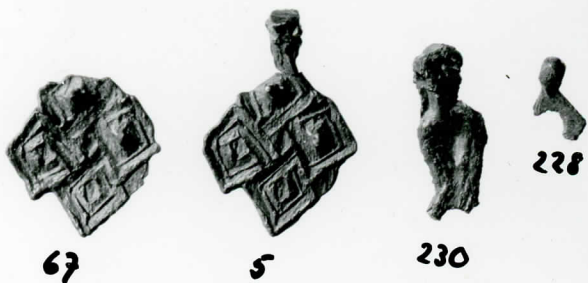
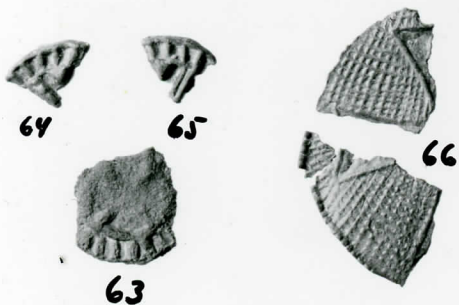
Fotografierna av fynden är i skala 1:1.

Foto: ATA (Nils Lagergren).

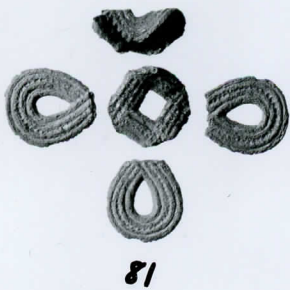

195-211

88

90

91

2

89

93

92

21

94

23

95b

95a

123

124

126

125

128

129

127

1296

101

86 98

97

100

96

102

103

99

104

117

119

121

120

118

226

227

1

22

6

171

24

172

173

174

175

181

192

193

25

194

8

177

166

165

167

170

169

168b

168a

170b

176

180

179

219

216

221

220

212

214

237

213

222

223

224

217

215

218

229

235

225

234

232

237

244

245

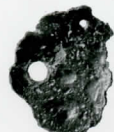
243

246

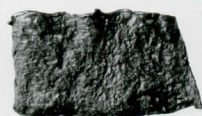
242

241

240

239

238

247

249

248

250

251

